

Er ref/dnr: STK-2024-182

Från:

Sustainable Business Hub Scandinavia AB
Nordenskiöldsgatan 24
211 19 Malmö

Till:

Malmö Stad
Stadskontoret
E-post: registrera.stk@malmo.se.

Yttrande över Näringslivsprogram för Malmö

Vi tackar för möjligheten att lämna synpunkter på förslaget till Näringslivsprogram för Malmö. Dokumentet visar ambition och vilja att stärka stadens roll som en attraktiv plats för företagande. Nedan följer våra kommentarer, dels som generella synpunkter, dels uppdelade per avsnitt.

Generella synpunkter

Förslaget fokuserar i stor utsträckning på framtidens snabbväxande branscher, men det saknas en tydlig koppling till de underleverantörer, tillverknings- och verkstadsföretag som redan i dag utgör en viktig del av Malmös näringsliv. Dessa företag är avgörande för att nya teknologibaserade företag ska kunna utvecklas hållbart. Det är oklart om begreppet "anrika företag", som nämns i programmet, även inkluderar dessa mindre och ofta anonyma men viktiga aktörer.

Samtidigt lyfts begrepp som reshoring och nearshoring på sidan 12, vilket indikerar att lokal produktion och värdekedjor är aktuella. Då uppstår frågan: varifrån ska insatsvarorna komma? Här hade en tydligare koppling till den lokala industrins roll varit önskvärd.

Hållbarhetsaspekten behöver stärkas genom hela dokumentet – både i visionen för 2050 och i handlingsperspektivet för 2025–2029. Malmö stad bör aktivt stötta företag, oavsett bransch, i att övergå till förnybara energikällor, öka resurseffektiviteten, minimera vatten- och markanvändning samt beakta biologisk mångfald. Ett tydligt fokus på industriell och urban symbios bör integreras i programmet. Vidare bör företag uppmuntras och stödas i arbetet att engagera sina anställda i hållbarhetsarbetet och underlätta för dem att leva och resa hållbart.

Malmö som näringslivsstad 2050

Avsnittet saknar en strategi för hur Malmöföretag kan utvecklas internationellt. Det talas om att vara attraktiv för globala företag att etablera sig i Malmö, men inte om hur Malmö som stad kan stötta de lokala företag som redan verkar internationellt – eller som vill ta steget ut.

Vidare anges att ett resilient och hållbart matsystem ska finnas 2050, men det saknas en beskrivning av hur detta ska uppnås. Begreppet återkommer inte i avsnittet för 2025–2029, och livsmedel nämns inte heller i samband med avsnittet angående. På sidan 9 omnämns "Framtidens Matstad", men utan att det tydligt kopplas till hållbar livsmedelsproduktion.

Över lag saknas ett tydligt avstamp i dagens styrkeområden medan mycket fokus ligger på det som idag betraktas som framtida "heta" sektorer. Med en så långsiktig vision som 2050 kan en mer djupgående analys av de då aktuella styrkeområdena förväntats.

Hållbarhetsbegreppet behöver utvecklas och betonas mer än vad som görs i nuvarande text, där det främst kopplas till teknik och digitalisering. Även social, ekonomisk och ekologisk hållbarhet bör ges utrymme.

Näringslivets utmaningar och utvecklingsbehov

Avsnittet fokuserar främst på behovet av ny arbetskraft men nämner inte hur den kompetens som redan finns i Malmö kan tas till vara bättre. Ett effektivare nyttjande av befintlig kompetens borde vara en självklar del i strategin för hållbar utveckling.

Vid beskrivningen av framtidsinriktade tillväxtområden bör även stadsutveckling, grön omställning och klimatteknik lyftas fram som prioriterade sektorer.

Begreppet industrikluster nämns för första och enda gången i dokumentet under underrubriken Synergier mellan branscher. Dessa redan idag befintliga klusters betydelse för Malmös och regionens näringslivsutveckling bör tydliggöras genomgående i dokumentet. Även kopplingen till nationella klusterinitiativ och samarbeten bör framgå.

Formuleringen om att stärka den gröna omställningen (sid 11) behöver konkretiseras. Vad innebär det i praktiken, och hur kopplas det till näringslivets behov och möjligheter?

Inriktning 2025–2029

Avsnittet behöver stärka sitt fokus på industriell symbios. Detta bör inte enbart nämnas i förbifarten, utan lyftas fram som en viktig del av Malmös näringslivsstrategi – gärna även i 2050-perspektivet.

Det saknas också förslag på hur Malmö kan tillvarata den kompetens som redan finns bland invånarna. Många högutbildade personer, särskilt utrikes födda, står idag utanför sin professionella arbetsmarknad. Här krävs konkreta åtgärder – exempelvis validering av kompetens, praktikprogram och samverkan mellan näringsliv och utbildningsväsen.

Ett livskraftigt näringsliv förutsätter en attraktiv stad. Skolor, skolmiljöer och utbildningar som stimulerar barn och unga till livslångt lärande är avgörande för den framtida kompetensförsörjningen, men detta nämns inte i programmet.

Sammanfattning

Förslaget till näringslivsprogram visar på ambition, men vi anser att det behöver:

- Ha en tydligare koppling till befintligt näringsliv och dagens styrkeområden
- Stärka hållbarhetsperspektivet – både ekologiskt, socialt och ekonomiskt
- Konkretisera hur målen ska nås, särskilt inom livsmedelsförsörjning och grön omställning
- Synliggöra industrikluster och lokal kompetens
- Skapa en tydligare koppling mellan näringsliv, utbildning och social hållbarhet

Vi hoppas att dessa synpunkter kan bidra till ett mer heltäckande och robust näringslivsprogram för Malmö.

Malmö den 27 juni 2025

Anita Sindberg, VD